

Belföld.

* **Püspöki konferencia.** A primási palotában egybehívték püspöki konferencia napirendjére az egyházpótlóik kérdésén kívül még a kongrua és a kath. tanítók nyugdíj kérdése volt közre. Ez utóbbi két kérdés akkori intézkedései, hogy azoknak előkészítése bizottságok elé terjesztették, — az egyházpótlóik kérdése tárgyában pedig a konferencia megállapodása nem jutott, mert a cázá a majdnem három óráig tartott, a fő részben azaz indokoltak ugyan törlésüket, hogy a főrendiház hármas bizottságában vannak elfogalva — mindazonáltal felülről törlötték a konferencián.

A konferenciánál különben nevezetesen körül mény még az, hogy azon senkinek sem lehettek azaz indokoltak ugyan törlésüket, hogy a főrendiház hármas bizottságában vannak elfogalva — mindazonáltal felülről törlötték a konferencián.

A beteg püspöki és legutóbb püspöki kivétel nélkül püspöki megjelent. Még az egyházi püspöki, Lőnhart is, ki már évek óta nem volt részt püspöki konferencián, most eljött; Dossowits püspöki lába még mindig nincs rendben, mindaddig nem tartotta magát vissza az érkeztelen való megjelenésért.

A püspöki konferencia végén Vasváry felolvasta a papának még felülben keletkezett levelet a püspöki karhoz, melyben egyetemen felhívja a püspöki, hogy a megalkotott egyház politikai törvényeket tartsák, mint ez más esetekben is történt. E pápai nyilatkozat következtében a helyzet most már egészen tisztá.

* **Egyházi politika a főrendiház.** E hó 27-én az utolsó egyházpótlóik javaslatát, az allami anyakönyvekről szóló elintézte a főrendiház hármas bizottság. Ekorra az allami anyakönyv felnyitása többlettel, de ez nem ment bá nélkül. Mert ennek a javaslatnak ellene vannak többen azok közül is, ki különben hívei a kormány egyházpótlóiknak. Ezt az ellentétet a papának az anyakönyvezés révén elcsinált jövedelmét adandó kárpótlás kérdése okozta. Három miniszter lépett sorompóba, hogy legyőzzék ezt a nehézséget, a mi erős vita után sikerült is.

A tulajdonképpeni egyházpótlóik ellenek nagyon gyengén volt képviselve ezáltal is. A fő papok közül csak Svehla és Samassa voltak ott — és ezek nem voltak részt az általános vitában — a többiek a primási palotában maradtak. A világi utálatlanság közül senki sem beszélt meg, csak Zichy Nándor gróf és a díhőző Rudnyánszky.

* **Az osztrák delegáció.** Az osztrák delegáció 10 nap pihenés után újból megkezdte munkálkodását.

A pénzügyi albizottság tartott első ülést Buden gróf elnöksége alatt.

Mindenekelőtt Duma elnöke terjesztette be a külügyi albizottság jelentését. A jelentést Pa-

caik dr. kivételével mindnyájan tudomásul vették. Ezután átérték a hadsereg rendjének szándékait a tárgyalásra, melyet Buden gróf ismertetett, mint bizottsági előadó, kinek kérdésére Krieghammer hadügyi miniszter kijelentette, hogy mindenben osztja elődjének, Bauer bárónak a hadsereg fokozatos fejlesztésére vonatkozó elvét.

Paek Frigyes dr. majdnem egy óráig átfejtette ismeretes álláspontját, melynek során orsz. barátságot, esz. tiszti akadémiát, esz. vezény-nyelvet a hadseregben is más nyelvfélékkel követelt.

Buden gróf ezután a hadügyi albizottság je-
lenését terjesztette elő, melyben főleg arra kerte a hadügyi minisztert, hogy tartsa be a budgét és minden törekvést a hadi fejlesztésére fordítsa.

Általánosabban még csak Promber delegátus szövege a költségvetéshez, mire azt általánosabban a részletes tárgyalás aljaján előadta.

A részletek során több tévedés történt fel-
szólalás, de érdemlegesen egyet sem támadtak meg, s a hadügyi miniszter kielégítő válaszai után minden egyes tételt megszavazták.

* **A magyar delegáció** második nyilvános ülését hétfőn, október 1-én d. 5 órakor tartja. Ez ülés tárgyát a napirend, illetőleg az albizottsági jelentések tárgyalása sorrendjének megállapítása fogja képezni.

A magyar delegáció külügyi albizottsága tegnap tartott ülést, melyen a bizottság-jelentést hitelesítette. A hadügyi albizottság jelentését ma d. 10 órakor tartott ülésben hitelesíti az albizottság.

— Az egyesült négyes albizottság, ugyanezen ma tartott ülés délelőn 12 órakor, melynek tárgya Bosznia és Hercegovina költségvetésének tárgyalása volt. Ez ülésen Kálfay Bródy központi pénzügyi miniszter, mint rendező, előadta a megszólaltatott tartományok igazgatására és költségvetésére vonatkozó expozitát.

Román dolgok.

A román diákoknak egy kiáltványát küldötték be hozzánk, melyet a főváros (Bukarest) polgármesteri intézet egy komité, hogy jelenjenek meg szeptember 26-án este 8 órakor az északi pályaudvarhoz a Kárpátoktól tőlük érkező egyetemi ifjak fogadására. Ezt a kiáltványt a „Tribuna” is hozta 195-ik számában. A bukaresti egyetemi ifjak a Szék-György-térrel indultak meg az állomás felé a Lipse, Victoria és Pievna utcákon, nem valami előkelő közönség kíséretében, őt darab zászló alatt. Az egyik zászló fehérvörös volt, erre nagy fekete betűkkel az egyetemi: „Peru magyar ungarilor!” — Vesszenek mind a magyarok!” Azonban a Kárpátoktól tőlük egyetemi ifjak fogadására szervezett bizottság ezen kegyes óhaját maga meg teljesít, s a román kormány bizonyosan gondoskodik fog, hogy még a Bukarestben lakó magyarok se vesszenek el, mert nem igen komoly következményei fogynának lenni. Mondanunk sem kell, hogy e nagy harag a Memorandum terjesztéséért elteltek miatt van.

„A Maurer leállítás” ezim alatt hoz a „Tribuna” egy cikkcsokart, melyet az idők jelenek nevez. Egy főispán és egy lapszerkesztő között felmerült tisztán személységi ügyet vittek a köztervezőbizottság gyűlés előzetesét végén, a mely kongresszusok, mint mi tudjuk, sokkal komolyabban elintézi való dolgait, kiváltképpen külső ügyek elintézését. Ezzel szemben külső ügyek elintézését a civil kormányban közli az azután így vezet. — Ezazságotra várjuk az a halálát. De mi úgy tudjuk, hogy az ilyen ügyet a megátdöntött két-három barátból álló becsületbíróság végezi, vagy azután a törvénysek; nem tudjuk, hogy a megyei köztervezőbizottsági bizottságoknak is van eféle tevékenységi hatáskörök... A hídapokra néve pedig úgy tudjuk, hogy az esküdtökök szokták kimondani a büntető avagy ártatlanság; de hogy a köztervezőbizottsági bizottságok is bírnak ezen hivatással, ezt csak most tudtuk meg legelőször.

A „Tribuna” a Prédátórtól hoz egy kollektív közlemést, mely az ottani magyar rendőrség és a román határőrség között történt volt. A török az „Adorvul”. E szerint Arion román tábornok név hazaárthatában, mert nem volt utóvala, minthogy azt két nappal előtte hazatartott gyermekeinek adta volt a, magyar rendőrség által nem becsültott át, hanem visszavet akarta Brassoba kísértetni. A nő erre kijelent, mielőtt nagy körökbe és a román határőrség erőszakkal szabaddította ki a tábornok nejét, a ki Simaiba ment. Lahavry külügyminiszter azonnal sürgönyözött Bácsa Mavrocardat román követnek, elégtelét kérve Kálnokytól és a magyar rendőrt elmozdított. Arion tábornok a Prédátórtól érkezett a király fogadására, szigorú lezáratt a magyar rendőrnél.

Hányan mentek túlnak Konstanczba? A „Gazeta” írja, hogy míg az eddigi diák-kongresszusokon alig lehetett 3—4 erdélyi tanult látni, most Erdélyből és a Bántól 30 tagból álló küldetés és 26 bukovinai ment. Nagy jelentősége van — ugyan — ennek a küldetésnek a jelen viszonyok között, mert szabad testvérek közömbös, jobban féllelkesíti őket a szabadság eszméjébe és eőt merítetnek azon időre, midőn hivatala lemondnak férfias küzdelem ezen eszme megvalósításáért.

Két látogatás.

Román Miron gör.-kel. éresek f. hó 26-án Fogarason és Sárkányon át Uj-Sinka községébe ment, egy utonnan épített templom felszentelésére. A gör.-kel. lelkesek kitétek nagyküért, mert az egész Fogarasmegyét megjelentek; egyik része Fogarásban a hová vasutal jött az éresek Nagy-Szebenből, másik része pedig Sárkányra, a hol szintén bandúrindulattal fogadták az egyházat. Az utonment lévő falvak lakosságát pedig a pópák díszben kirándultak az utazásra és egyháziak teljes csatlakozása kiáltások között.

Kísérőben voltak: Dani fogarasi gör.-kel. esperes, Turcu Ádám vármegyei főjegyző, Seabán képviselő, Belle Sándor főszolgabíró és valami 50

lelkész, kik egész Uj-Sinka községét kísérték az éresek és a templomszentelésén jelen voltak, mely után nagy bankettet rendeztek. Uj-Sinka községéből Sírnea nevű határszéli községébe megy az éresek, a hol szintén egy utonnan épült templomot fog felszentelni.

Ugyanazon nap volt Fogarásban az új földmívelésügyi nagy kir. miniszter: Festetich Andor gróf is, ki egész titokban és csendben jött Fogarásra, a hol széki társaságban: a főispán, alispán és főszolgabírók ebédelt és megtekintett az uradalmi ménesgazdaságot, o-nan kocsival tovább ment Sárkányra, a hol a bírálybékélet-pet tekintette meg, honnan folytatva utját, Alsó-Komárom aludt és ott a kincstári bírtokot, Felcsé-Veszezőt a eskő-telepet, Keszulánál pedig szintén a kincstári bírtokot megtekintett. Homoróda ment, honnan Budapestre elutazott. Így egész csendben és minden felhárd nélkül tette meg körútját, megtekintett rövid 2 nap alatt az összes fogarasmegyéi kincstári bírtokokat.

Igy utazta a nagy kir. miniszter és úgy a gör.-kel. éresek ezen a szarnak Magyarországot!

Még egyszer és utoljára.

A „Brassói Magyar Ujság” id. 122. számában „Revolveresek” (Párpártit tanfolyamok) ezim, személyem ellen intézett újabb rágalomra becsületnyilatkozatára a kijelentem, hogy én szóban forgó becsületem az egy „Brassói”-n kívül seholva be nem küldöttem s így pörül sem járhatom. E szerint az „Erdélyi Híradó” azon állítása sem igaz, hogy én küldöttem be hozzá becsületem.

Ezek után tehát a második néveltem támadást is, mint aljas rágalmat, ismételtlen visszautasítottam.

Brassó, 1894. szept. 29.

Kocs Ferenc,

kir. tanácsos, ny. tanfelügyelő.

Ujságolvasóknak.

Az ősi és teli saison beálltával minden magyar család előzetes valamelyik főtársi naplajára, hogy szabad időjét hasznos és tanulságos szórakozással tölthesse el. Azonban a lap megvásárlásának valami ritkán történik előírásainak. Ez az nem is eszda, ha figyelmeztetjük, hogy az újságban 21 naplaj jelenik meg, melyek közül a legjobbat kiválasztani még a szakemberek is nehezebb eszde. Azért jó szolgálatot vélnék a nagy közönségnek tóni, midőn az előzetesből lap-órát megvásárlására figyelmeztetjük. Egy jó lap felkelti: Részletes és előzetesből mint tárgyalása az összes napri eseményeknek, alapos tájékozottság minden irányban, feltétlen megbízhatóság a szabad eszmék és szabaddeli irány egyenes és nyílt támogatása stb. Mint oly lapot, mely mind e kollektívok teljesen megfelel, ajánljuk a dr. Ferencsényi Ferenc országgyűlési képviselő főszekretésze által megjelölt „Magyar Ujság” politikai és gazdasági naplajot: kiadónálvala Budapest IV. Gránátos utca 13.

Ez a lap, mely naponta legutóbb 16 oldalon jelenik meg, a mellett, hogy belátalmára nézve minden igényeknek megfelel, még rendkívül kedvezményesen is részesíti az előfizetőt. Ugyanis minden előfizető ingyen kap annyit közt. Kitérő regényt a híny hóra előfizető; ingyen k-p egy díszesen illusztrált hlv folyóiratot és minden fel és egész éves előfizető jászik a lap sorjegyzőire, melyeknek évi főtörvényei 7 millió forint k-p viselnek.

Nem eszdeklő élnye még a lapnak, hogy az elősorlatok dacára a legelőször valamennyi fővárosi naplaj között, a mennyiben előfizetői ára: egy évre 12 frt, félére 6 frt, negyedére 3 frt, egy hóra 1 frt.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Katona-harverseny.** Az 50-ik es. és. kir. gyalogezred zenekara, mely esztendőnk az „Európa” szállodában játszott először Brassóban és nagyban megnyerte a közönség tetszését, holnap a Központi szállodában játszik.

— Fogadás az udvarnál. Az orvosok és természetgyógyászok Bécsben ülészek kongresszusának tagjai a királyi képviselőben Károly Lajos főherceg fogadta a Burgban. Peli pétérvári orvos-tanár a czár betegségről beszélt, az orvosok és a többiek köz. ezeket mondotta: „A czár influenzát állott ki és ez nagyon kimerítette. Remélem, hogy nemsokára fel fog épülni.” Politizer bécsi egyetemi tanár azt kérdezte, hogy a magyarországi Albertben született-e. A főherceg magyarul beszélt a tanárnak.

— A városi zenekar által hónap vasárnap „Európa” szállodában megtartandó hangverseny érdekes műsorral kiemelő: a II. magyar rhapszódia. Kezdet 8 órakor.

— Vilmos főherceg koporsója. Az elhunyt Vilmos főherceg koporsóját a kapucinosok kolostorában, a császári kriptában díszletesen helyezték el. Mint tudósítók Bécsből táviratozták, a jövő hónap 5-én pénteken a sírboltban örök nyugalomra helyezik a koporsót.

— Filharmoniai farságok. Hétfőn október hó 1-én este pont fél 8 órakor az állami főiskola tornaszerájában a Branderer jubileumi alkalmából rendezendő zenekar-hangversenyre összerögzöszt, melyre a működő tagok teljes számban megjelenni kényszerülnek.

József főherceg családja a Magas-Tátrában. László főherceg — mint valaki közli — jelenleg a Magas-Tátrában vadászik. A vadászati megnevezést az a körülmény, hogy a hegyeket már vastag hóréteg borítja. A főherceg a vadászat után az újabb rendszer tátrai túráira megy. Ott ékeztet még Klótd főherceggel, és Erzsébet és Dorottya főhercegnéikkel. László kir. herceg október 1-én újra bevonul a 6-ik újvidéki ezredhez. Az idén azonban a mészaki csapatok tanulmányozásával fog foglalkozni. Nevelő Himnel alezredes, valamint Dobner főhadnagy ez idő szerint szinte szünetlenségig vannak, de október elején őt is újra bevonulnak szolgálatára.

— A Brassó vármegyei királyi tanfelügyelőségi iroda folyó évi október hó 1-5-ét napjától kezdve Bolonya, Mester-utca 7-ik szám alatti helyiségben leendő elhelyezve.

— Bizalom a hercegrásmárnak. Az újságírók vidéki római kath. népművelők egyesületének közgyűlése Vesselő tanító indítványára visszautasította a „Magyar Állam”-nak Vaszary Károly ellen intézett támadásait és a hercegrásmárnak személye, működése és vezetése iránt bizalmát, hűdelét és tiszteltet fejezte ki.

— Rendőri hírek. A gyakran előforduló bagy-hozz szöcskék és porló kender az utcákra nyíló ablakokból kirúgnak és víz az ablakból és főképen bolti helyiségekből egyenesen az utcára csúsznak ki, bizonyára azon körülménynek tulajdonítandó, hogy az ilyen rendellenkedő események gyakoriságáról nincs kellő felügyelet és szigorú rendre nem utasítottak. A gazdák ennek folytán figyelmeztetnek, a csodák ezen rendellenkedések szigorúan beszűntetni, minthogy különben a városi kaphányósok kénytelenek 2. ellenük büntetőt eljárni.

— Elengedti kvalifikációt. Kassáról telegrafikák, hogy a városi közgyűlésnek Mihályi Bela másod alkapitány főkapitányi helyettesnek választották meg. Nevezetes a választással az, hogy ő felsége, tekintettel Mihályi érdemeire a jogi kvalifikációt elengedte.

— Fogarasi vármegyei törvényhatósági bizottság folyó évi október hó 11-én van összehívva a rendes közgyűlés megtartására. E gyűlésen választják meg az új megyei pénztárhozt.

— Halálhír. Renc Mihály m. kir. aduhatár ellenőrt folyó évi szeptember 25-én halt meg 52 éves korában rövid betegeskedés után Fogarason. Kilencz árva és özvegyt hagyott maga után a derek tisztviselő.

— Az orosz trónörökös esküvője. Pétervárról jelentik, hogy az orosz trónörökös esküvőjén a bécsi udvart vagy Ferenc Ferdinánd, vagy Károly Lajos főherceg fogja képviselni.

— Napfogatokozás. Ma, szombaton, abban a perzében, a mikor a nap felkelt, a földgömb deli részén teljes napfogatokozás volt. A napfogatokozás Afrikában állt be legkorábban, onnan a hold árnyéka átment az egyenlítőn, az indiai óceánon és lassan eljutott hozzánk: 7 óra 21-pkor Budapestben beállott a napfogatokozás. Ebben a perzében az indiaiak érdekesebb látványt látnak szent-mű: ez időpontban kezdődött a napfogatokozás: de az náluk szebb volt mint nálunk, mert a hold 1 percz és 50 másodpercz teljeseen elborult a napot. Nálunk igen rövid időt tartott a látványosság, az árnyék kevesebbet látogatott bennünk. Az egész földre nézve 4 óra 16-percztől kezdve 9 óra 32-perczig tartott a napfogatokozás.

— Bécsben, a természetgyógyászok gyűlésének tiszteletére szept. 27-én délelőn öt óráig polgármester főnyes fogadás volt, a melyen a gyűlés tagjai és számos notabilitás, köztük Baquehem marquis miniszter, vett részt. A természetgyógyászok és orvosok este 6 felszög vendégek voltak a Hofburgban, a hol 6 felszög képviselőben Károly Lajos főherceg fogadta őket. A fogadás másfél óra hosszát tartott.

— A szerb király Budapestén Nikolajevics miniszterelnök megjel és látványval Belgrádból Temesvárra utazik, hogy látnyát egy ottani tanintézetbe elhelyezze. Vasárnap a miniszterelnök onnan közvetlenül Nisbe utazik. A jövő hét végén az udvar és a miniszterek Nisból visszatérnek Belgrádra. Néhány napi pilénés után a király Budapestre és Bécsbe utazik. A király budapesti útjára Belgrádról nagy sulyt helyeznek.

Laptalálkodás:

Dr. WEISZ IGNACZ.

Kiadó: A „Brassó” nyomdája.

Borszéki Borviz!

A szénsavas ásványvizek királya!

Kitűnő élvezeti és gyógyvíz, mely a budapesti, bécsi, triestri és párisi kiállításokon ezüst, arany érmék és elismerő okiratokat nyert.

Leggazdagabb szabad és féligkötött szénsav tartalmánál fogva eddig az egyedüli, mely az egyenlítő alatt is ászállítható, a nélkül, hogy akár erjében, vagy jó ízében és illatában változást szenvedne.

Mint gyógyvíz, igen jó hatással alkalmazatik: vesebetegségek, ideggyógyászati, emésztési zavaroknál s általában a belső szervek összes bántalmánál.

Mint öditő ital, tiszta, kellemes ízű, pezsgő borviz, tisztán vagy borral és szörpökkel vegyítve páratlanul áll.

Alulról fűvállalat helybeli rakтарыban ezen kitűnő, hazai víz egy „Pó”, mint „Kossuth”-kúti forrásból ngyban és kicsinyben, mindig friss töltésben, jutyános szabott órák kapható; megjegyezvén hogy csak a rakтарыinkban található czimközött palaezők hamisítatlan tartalmáról vállalkoz szavatosságot.

A borszéki ásványvizek elárulási fővállalata: (122) 1—12

Lázár és Verzár Brassón.

Üzlethelyiség-változtatás.

Tiszteleltlő kívánom t. üzletfeleim szíves tudomására juttatni, hogy

Óras-üzletemet

szeptember hó 15-étől kezdve a Kolostor-utca 23. sz. alatti házba helyeztem át (a Vilez József ur szécsár-üzlete mellé), és kérem a nagyrődemű közönség szíves pártfogását továbbra is.

(220) 1—3

Mely tisztelettel **OREHOWSKY C.**

Szegzárdi új bort

lehet kapni

az „Árany Oroszlán” cz. vendéglőben

Bolonyában.

LEMBERGI KIÁLLÍTÁSI SORSJEGYEK

Húzás feltétlenül
Október 16.

à 1 frt.
FÖNYEREMÉNY

Húzás feltétlenül
Október 16.

6000 forint.

Kaphatók:

ADLER L. Jakab banküzletében és a „BRASSÓ” kiadóhivatalában.

